

A-1879 IV

Alatarõ Sippo

Peterbura reis

ja imelik unõnägo inne toda.

Üli naljakas jutt Setu keelemurraas.

Wäljaandnud

S. J. Schmalz.

Jurjewis, 1901.

A-1879 Ⅲ

Alatarõ Sippo

Peterburi reis
ja imelik unõnägo inne toda.

Üli naljakas jutt Setu keelemurrafus.

Wäljaandnud

H. J. Schmalz.

Jurjewis.

Ger mann'i trükikoja trükk.
1901

2
Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

33269

Дозволено цензурою. — Юрьевъ, 17 октября 1901 г.

Kuis ma nymast ilma jäi.

Wet igäüts kes minno nämmü oo, tiid ja näge,
et mul puult nymma ja katõ päälmist ham-
mast puudus oo, — a' tuud kuis ma näist ilma
jõi ei tiiä kiäki; tuuperäst sjs kõnõlõ ma kysõ
päält tuu luu är': „Wet õlli ma poisõsõ zura,
aasta katõõiskümne wanu, ku tei ütškõrd üte
wäiko kiiga, wai nigu maarahwas üttele: wiiole.
Wet saa õs kiiga - loogalõ kostkelt malget jõuhe,
ma õlli ifs kuulnu, et walgel jõuhal olõwat
harõmb helü, kas tuu õigus oo, tuud ma ei
tiiä wiil täambädse pääwäni. Wet tõõõtärõ
Juwanel oll walgõ märä, a' tuu oll' är' Pär-
no maa sisse pottõ lännü kauplõmma; ma jõwwa
õs inämb kuigi är uuta, kumas tä säält tagase
tulõ. Wet tull' sjs tõnõ üte puulpuhä õdagus-
poolõh kodo ja wei märä wõsõ wiirte koplehe
jüümä. Dodi sjs ma niikawwa är' ku jo wäähä
hämäräst nakas minemä, lätfi sjs, hiile koplehe,
wõti üte nuiakõsõ, kopudi tuuga märäle kuntõ
pitti ja ai' tõsõ wõsõ, sääl wõti sjs tõsõl
lakast finn' ja wei kattõ suurõ kadaja-puhmu
mano, wõti farmanest üte kabla harokõsõ, kõõdi
tõsõ edimäst jalga pittu üte lepä külge finn' ja
nakse sjs jõuhe katma. Sai tõsõl üte firdusõ är'
tõmmada, es olõ midägi, sais' tõnõ wagatõhõ,
a' nigu sjs tõõnõ kõrd kaskõmma lätfi ja katt

wällä sirotamma nasse, ku tä s̄s peräpoolõga üles wirot ja mullõ üte keenähjise näkko pitti wilah̄t, s̄s es olõ muud inämb midägi, ku tuli kawe filmist wällä ja ma lint'je üts säidse sammo maad edese — ütte kullasõ pessä; olli säǟl üte kibõna aigo ja wangõlli niikawwa ku kullasõ nassewa jo rööwastõ waihõst iho külge ronima ja salwma, s̄s tulli säǟlt üles ja kobe s̄s nymna ja suud, ni kats päälmist hammast ja puul nymna oll' är'ki! Ja tu puul nymna walut nii, et ajanu kas wai hammastõga puu külge. Olõs tä nymna k̄y tawwega maaha löönü, s̄s ei olõs tuu walu mitte nii suur olnu, a' tuu puul miä külge oll' jäänü, tuu tegi pörqu wallu. Tuust oll' wiil üte Sumala õnn, et täll kuralwaamul raudõ all es olõ, muudo olõs tä sunning minno är' tapno k̄y tawwega. Ma mõtõs iks täambädse pääwäne wiil tuud, et oi mu ul-lusõkõne! olõs ma iks kotoft ohja siilo ala wõtno ja täll sunningol edimädse ja tagomadõ jala kammidsahe pannu ja tagomadõ jala edimäste külge finni kõitnõ, nii et tä takast mitte üles ei olõs saanu wijsada, s̄s ei olõs midägi wikka olnu, olõs mull täambädse pääwäne uma hambakõsõ alalõ ja nymakõnõ terweh olnu. — Wet lätfi s̄s tiigi wiirte, wõst nymna külma wiiga är' ja nasse s̄s tälle tasoma. Wõti s̄s kople aiaft üte hūā k̄awarrõ jammuidse, poolõtõõsõ süle pigudõ ruudja ja lätfi tõist s̄s nuhklõmma... Ega ma inämb s̄s nii ull es olõ, et ma tälle inämb nii lähkohe lätfi, et tä mullõ lūwawä olõs saanu. Wõti ma s̄s uma ruudjakõsõ jälä

taadõ ja nasse tõsõlõ mano hiil'mä, sai s̄s tõsõlõ sammo neli är lähkohe, ne k̄ään'd tõnõ küll s̄s pääd ja kai mullõ k̄yirdo pääle, a' ma tei nigu mul timäga olõs õs tekogi olnu õs; a' esi mõtle' jäl' : „Kae kae, ma kae kui kawwa ja kaet.“ Mi wahiti õs tõnõ kawwa, k̄äänd' pää jäl' är' ette poolõ ja nakas lepä lehte järämä. Ku ma s̄s ruudja hilokõidse üles tõsti ja tälle puul piuta külkunõ pitti üte keenähjise lahke, s̄s es olõ inämb muud, ku tehäht üte kõrra, karas s̄s ätidseft minemä, lei tollõ k̄abla harokõsõ katske ja lōõgas kople aia wiirt pitti kodo poolõ ku tuld. Wet s̄s sai mul ka jo süägi weel'ese kergemb, et ma tälle niigi wõrra är' sai tasõ. Ma olõs timä peräst iks wiil humbist juitumast är' tapno, a' mud'ku tõõstardõ Swan waecht tõsõ kolmõ pääwä peräst är' W̄ȳȳp̄sohe nigula laadõsõ; ni tuud wiise s̄s pääse tõnõ muu k̄äest wiil eloga är'. Kes tiid kos timä luu küll jo pörõhõlt wõdwa olla, a' timä k̄abja jale näet omawa täambädse pääwäne wiil mu nymna ja lōwwaluu külch. — Ku ma s̄s säǟlt koplest kodo lätfi, s̄s wõti tarõ-rästäst kiiga, wei aada taadõ ja pessi tuu süäme tawwega — wet tiä peräst mull tuu õnnõtus tull'gi — kiwi pääl purulõ, wei s̄s tükü tarrõ, näütse esäle ja imäle ja petti tõõsilo, et : „Ma lätfi mõtja kiiga-loogalõ waitõ otõma, panni kiiga kuusõ ala maaha ja rone es' kuusõ otja, nigu puultõ kuusõ sai, ni näi et üks suur zirgu-pesä oll' kuusõh, ne üte kõrraga linnaõ suur kull pesäst wällä — tuu oll' kulli-pesä ja täll wiist ollwa poja säǟl fi-

seh — ja nägi et ma kuusõ otsah olli ja lin-
nas õkwa muu mano ja tahtsõ küüstega filme
pääst wällä lüüwä. Ma lasi hirmuga käe puu
külest wallasõ ja sattõgi õkwa üte kiwi pääle
maaha ja lei hamba ja nana är'. Kiik oll'
jääll kiwi kõrwal, tuu jäi kõttu ala ja läks ka
purusõ," esi näüt'se kiiga tüftä. Esi üteli wiil
päälegi et: „Tühä murõh no nanaft wai ham-
pest — tõise hambet om wiil küllält suuh — a'
ku olõs kull filmä pääst wällä zäüinõ, sjs olõs
õigõ weli temp oluu, sjs olõs õs inämb tüüd
ka tettä saanu. „Wet esälene tiia es hingestfi
tuust midä, kuis mul töõsotarõ Iwwane walgõ
märäga kopleh lugu oll'. Jah, kolmkümmend
aastat oo küll tuust ajast saani müübdä, a' mul
oo kwiit wiil nii meleh, nigu tä eelä olõs oluu.

* * *

Suurõh Rõõsna küläh, mii küläst üts katõja
wersta maad, eläs üts miis, tuud kutsudas Gade
Petra. Wot, tuu jaadõ miis oo koll' aastat
katõja kuud Peterbuura liinah swah oluu; tima-
hawa sügüse tull tõnõ wällä. Wet sai ma sjs
jahari laado pääl Räpinäl tõsõga tokku. Lät-
sime jõimõ sjs tõsõga toobi pitinat ja seimi neli
krõnglet är', sjs lät'sime kõrdfi sanna taadõ, is-
tõmõ jwy wiirte maaha ja nat'sime sjs jutto
ajama. Ma selete tälle sjs umast elost, kuis
ma sii ajo ku tiä swah oll', elle ja olli ja tiä
selet mullõ miä tä swah kwiit nannu oll'. No
küll timä tiis lugusit kõnõlda miä õkwa imeh
oll' kullõlda, miä jääll Peterbuura liinah kwiit

nättä olõwat ja är' tettawät. Ah ja wana ziga,
küll oo timä nüüd jääll är' targast mehest lannu;
ma üteli: säänäst miist olõ õi inämb tõist wiie
walla pääle ku timä oo; timä pand wiil paatska
ja tätsõka mõlõmba kinn' uma tartusõ ja tiidmi-
sega. Mõtlõ ummõtigi hing, mis timä kwiit är'
tiid ja ummi ihofilmeega är' nannu oo. Tima-
hawa kewäjä saiso timä esi man ja nannu kuis
inemišel puul pääd otsast är' olõwat lõigadu
ja üts haawle terä wällä wõyto, ja sjs jäll' te
päälmine päälm puul üte sääntse kwyimiga wai
roohoga otja jakadu, ja katõ kuu peräst oluu miis nii
terweh ja laulno nii et kajarõ saana wärisnõwä ja
taari-tõrdo ummano nufah nigu pada. — Sjs selet
timä kuis üts miis tundo jäll' sinä, kell mänge-swa
pääll tõõnõ soldan wai swamiis mõõgaga nana pääst
är' oll' lõõnii. Sjs wõyto ummõtigi üte meehe kü-
lest tiä hummogo wärehste kõrwalõ wiina är' oll' kool-
nu, nana ja panto üte walgõ roohoga tollõ solda-
nele külge. No kas tuu es olõ üts tüft? Ma
küisje tõsõ käest sjs, et: „No ku na kwiit tüftü
är' mõistwa tettä, kas nä sjs wahtset hambet
ka jaawa suuhtõ panda?“ Sjs naard' tõnõ ja
üteli: „Miä jä küüit; Surjewahki pandas waht-
set hambet, sjs wiil panda õi Peterbuurah, tuu
um näit jo nigu üts mänge asi. Lasõ hõpõdõ
panda wai kulladsõ, ku tõõsõ inemiše wai pini
hambet ei taha. Kulladsõ tulõwa muudogi kal-
lemba.“ — Wet tuu jutt mõijo muu külge no
nii, et saa õs inämb muud mõtõldagi, ku tuud
et: kuis mullõ ka saasi wahtsõ hamba ja nana?
Ku laadolt kodo lätfi ja õdago makama lätfi,

wet saa õs inämb kuigi makama jäija! Mu mõttö lindlewä sinnä ja tännä. Wet oll' iks jo ammuki kikka aig müüda ku wiil uni mano tull, a' undh ka saa õs raahu, miä iks ödago mõtle, tollõst näi und ka, tikõ ja tiiät miä tä kääf tähend' wai oll' ? Wet näi ma, et olli kõrre Pefere tohtro mann ja kõrre Rāpinā tohtro mann; küll tahete mullõ nanna külge kkaime, küll hambet juuhtõ panda, a' kuigi tahawa õs tödõ külge jündöda. Nii selgehe näi, et olli Rāpinā tohtre mann, küll timä jün't mullõ pini-hambet ja zia-hambet, hõpõdõid ja kulladõit hambet juuhtõ, a' mitte es püsüwä kiäki. Peräst tegi tönõ sēs rehā pulgõst, nuu püsüwä sēs üte kibõna aigo küll är', a' nigu leewä-kandõ külest sēs haukse, ni fattõwa jäll'ki är' wällä. Di hädä küll! Päält tollõ näi sēs, et olli Peterbuura liinah; kõnne säääl huulidõjat pitti ja otse tollõ targa mehe tarrõ, kes noid päid otjast lõit ja nanno külge pand' roohoga, a' löwwä õs tõist kuigi üles. Ta saasi sēs säääl huulidõja pääl ja mõtle, et: miä nüüd tettä? Ni tulõ ütefõrraga üts wāhālil kitsahõndõga jaks mullõ mano ja küüs muu käest, et: „Kas sa olõt Alatarõ Hippo? Tõganitša Hõõdo lelläpoig?“ Ma heitõ nigu edimält är', es mõista midägi tälle wasta lausu ja mõtle esi: no ta miis oo, kas wanahalu esi, wai mõni lähkõst suguland wanal halwal ja tahi är' paeta. U' tiä nigu mõistõ mu mõttö är' ja üteli, et: „Nigu ja hindä paigast liigudat, sēs om sull ots ka siin saadõh.“ Ta naks ma sēs tõist pallõma, et:

„Jättä its wiil minno ello, pai kulla jaksakõnõ, pakkõ ei ma kohegi.“ Ta laus sēs tiä mullõ, et: „Ku sa paeta ei taha, tii õi ma sēs sullõ midägi pahha.“ Wet sēs jai mullõ ka säält nigu julgot jo weetse ja küsse sēs tõsõ käest: „Kost sa minno tunnõt, et ma Alatarõ Hippo olõ ja kost sa tiiät et Tõganitša Hõõdo muu lelläpoig oo?“ Ta üteli sēs timä mullõ, et: „Mis tuu asi oo, miä ma ei tunnõ wai ei tiä? Ma tuuse sinno sēs jo ku su nanna wiil alalõ oll.“ Ta paks'je sēs ma tõist et: „Ütle no kes sa olõt?“ Wet sēs üteli tönõ et: „Kas, ma olõ tuu aiaroodas, mintaga sa kolmekümne aastat iist tödõstardõ Siwwane walgõlõ märäle küle kuntõ pitti lahket; ma wõi hinnäst nõido mintast ma taha; ma olõ nõid, ku sa ei usu, sēs kae!“ Nigu sēs koll' kõrd kura jala kundsja pääl ümbre keerot, ni oll'gi tönõ aiaroodas ja õlwa sääne fama, nigu tä toll kõrralgi oll'. Ma mõtli: „No olõt no nüüd weli digõ nõiaga kofko jaanu! Ni ütefõrraga oll' aiaroodas kaonogi ja sais timä jäll'ki mull nanna all ja küsse: „Kas näet nüüd mis ma tettä wõi?“ Ta üteli no sēs ma: „Kae küll! No sa olõt wiil üts miis, miä tõist ilmah ei olõ.“ Ta näidäs tönõ sēs mullõ ütte suurt werewä kotusõga tarrõ ja üteli: „Lääme nüüd sinnä tarrõ, ma pand' sullõ wahtõ nanna ja hamba är', sēs lääme kuniinga maija kaema.“ Ma ütli: „Oh sēs sa olõtki tuu tark miis, kiä päid otjast lõit' ja külge jakas, ja nanno külge pand wahtõst?“ Ni üteli timä: „Kes sēs wiil müid?“ Wõtt' sēs minno kätt pitti kiun' ja

wei sinnä tarrō; jääll wött' s̄ys üteft karbist
kats kullast hammaft wällä ja ütēl mullō: „Äja
juu ammulō!“ Mi ma s̄ys juu ammulō ja pand
tōnō s̄ys mullō nuu hamba suuhtō ja and'
mullō üte kuiono krōngle kätte ja ütēl: „Sauka!“
Ta hauk'se s̄ys ma tuud krōnglet ja oi imeht —
hambakōsō olliwa kōwa, et haugano wai kiwwi.
— Päält tuu tōi s̄ys timä üte suurō nahkkotti
ja nakas s̄ys jäält n̄mno wällä otsma ja mullō
külge sünnüdäma. Küll oll' jääll pallo n̄mno
küll tutwet, küll wybret. Rygō inne wött'
tōnō üte suurō werewä n̄mna wällä ja tahtsō
tuud mullō külge panda; ma nakse s̄ys tōist
pallōma: „Är' tada joht mullō külge panko,
inneimb ma olō ilm n̄mna.“ Ta pand s̄ys
tōnō tuu tagase ja wött' üts kümme tōist n̄mna
wällä, pand' lawwa pääle ja nakas s̄ys jäält mullō
külge sünnüdämma; jääll oll' s̄ys wana Doomasmäe
Teppo n̄mna ja Wasila Petra n̄mna, Maksi
Semmene n̄mna ja wana kadono tōsōdōtarō
Irwane n̄mna — Summal keelä küll säänäst
und nägemäst — tōsōdōtarō Irwan oo jo wiis-
tōiskümme aastat hawwah ja ma näe timä n̄mna
wiil unōh! Kes küll tuud tiid, miä tuu k̄is
tähendäs wai oo? Et küll oll' hulka n̄mno,
s̄ys ka sünnü es ütegi smullō jäält külge. S̄ys
wött' tōnō pōksi karmanest üte tingōspunga,
wött' jäält üte n̄mna otja wällä ja ütēl:
„Raeh, sii oo su uma n̄mna ots, miä tōsō
tarō Irwane märä jul maha lei, sii piäsi
ummitigi jullō paras olōma?“ Wött' s̄ys üte
wäifo walgō pudela laudōlt ja tegi n̄mna otja

tollō roohoga, miä jääll pudelah oll', kōkko ja
pand' mullō külge ja ütēl: „Ärä ja nüüd
timmä inne putto ku tä är' kuos.“ Wet ma
taha os tōist joht putto, ni kes tiid kuis ma
tuu k̄isatujō pääle tulli et nakse nigu tuud
n̄mna nuuskamma, ni ütefōrraga jäi mullō tuu
n̄mna ots peio. Ta kai s̄ys timä nii kuras-
tō pääle mullō ja ütēl: „No mis ja nüüd
teit?“ Wett nakse tōist s̄ys jäll'ki pallōma ja
ütli: „Kulla herräkene, ei tiä kuis tä kogō-
mada mul maaha tull? Olō no wiil nii kallis
miis ja tii timä wiil ütstōrd talls roohoga
kōkko ja pand' mullō wahtsōft külge, ma ināmb
timmä ei nuuska.“ — Mi ütēl timä: „Ddot
ma kae kas tä üleütsje kōlbaski ināmb?“ Pand'
s̄ys üte suurō lambi külge tulō ja kai tōist
wasta walgōt ja ütēl: „Sii n̄mna oo jo k̄ys
täwwega otjah, tu oll' öigō hūä et tä otlast är'
tull; ta ei olōs full kolmō päiwä ka wasta
pidānō. Mii saamō jo palo parōmbet n̄mno!
Uma uma wana nahkkimmas süä!“ Ma ütli:
„Kost ma tuu kätte jaa? tuu oo mull kotoh
aada lakah.“ Mi ütēl tōnō: „Ära kōndōlgo
midägi. wōta puust wällä.“ Äroti ma s̄ys puu
wallalō ja t̄sta! mu uma wana nahkkimmas
oll'gi puuh — uma lambanahknō paikuski
pääll. . . Wött' s̄ys tōnō mu käest tuu finda
ja lōdgas päkä otja maaha, täüt sijest sawiga
är', tōmmas jäll'ki jäält pudelast tollō roohoga.
kōkku ja pand' mullō külge. Esi ütēl wiil mullō
„Piä ja nüüd' käega timmä niikawwa kinn'
ku tä är' kuos; ni pei ma s̄ys tuud n̄mna käega

kõwastõ kiin' ja mõtli esi, et ega ma nüüd timmä inämb wallalõ ei lasõ! nii kuulõ ütefõrraga, et iits suur pardjahus oo üteh paigah, ni wirgo esi üles, lasõ filmä wallalõ ja kae: Hade Petra Krants lätt tarõst wällä minemä; a' mul oll' jäll' õkwa taari-tõrdo pulk parahide peoh — wet tuu oll'gi tu nyma miä ma unõh kiin' pei — ku ma sjs lasi tollõ Krandsilõ tollõ pulgaga üte wälgi peräpuult pitti, sjs pand' joostõh kodo poolõ litsma suuro waugõllõmisega. Wet tiä kuis tu tarõ uss wallalõ oll' jäänü? ni timä kuriwaim tull' tiät hummogo sinä nurf'ma ja nägi et tarõ uss wallalõ oll' ja oll' katõ jala pääle üles ajanu ja piimä potti landõlt maaha ajano; tuu oll' sjs tu pardjahus minf' pääle ma üles wirgo. . . Kes tiid miä ma muido wiil unõh är, olõs nänmü? — Lätõs sjs mõni päiw müüidä es ja ma ifs münd midägi mõtõldagi, et kuis mullõ ifs wahtnõ nyma ja hamba saasjwa? Raistgi olõsi waja wõtta, a' kuis ja weli läät ilm nymata kosjollõ, tuu oo jo tihnas wäega! Iln naasjeta ka saa õi elopäiwi är' ellä, wett naasjett wiil tunndõtti elo рыммо — ütfindä olõst nigu wana puutüff, a' ku sul naane oo, tä oo sul alati nigu zirgu pojatõnõ ümbre suu ja kaala. Päiwä awidas tä sul kwiif maja tallitusõ tallidada ja sjs ku wiil tulõ tu õdagotõnõ, tika, hüägi mudsajtabada ja olla . . . a' mis nii? elä ku wana lusi laandõh. — Wet pei sjs ütelt pääwäl tuu märe-gatõsõ är', et oll' mis oll', saagu mis saa, ega ma ifs tollõ perrä ei jättä miä ma jo kõrra

pää sjsse wõta; ma käi ifs Peterbuurah är' kõrra, sjs jääs jo süägi raahu, sjs saa umõtigi teedä, kas taft nymast saa asja wai saa õi? Ja sjs saagi Peterbuura liina ka nättä wiil inne surma. Wõti sjs panni üte hummogo häräpufotõsõlõ kwiija sarwilõ, wei Мыпjohe, mõi Platonallõ är' ja sai kuustõiskümme ruuble. Hindäl oll' ka talwist lina rahha wiil koll' kummend ruuble, ni oll' sjs neliskummend ja kuus ruuble, pia puuljada rublet; miä ma sjs inämb pelt'se? wet arw'si esi: Ku ma jo koll'kummend ja kuus ruuble är' kuluda, sjs kümme ruuble jääs mullõ ifs wiil terwest; ku ma üte zia ka wiil är' müü, sjs tulõ ma ifs ilosake kosja ja pulma kulufidega läbi. — Wet jäi sjs kwiif reisi wasta walmist: Lasi sjsaral Kruunal üte hüä suuro pörtna-piirako kütjä — tõi aidast kats wanna lat'kat ja üte kruusi täwwe wõid — panni kotte; selete kodo tüli-kõrra Kruunalõ är' ja manidfi tõist et tä ifs ilosake kodo perrä kaes; zusse üte wana hõppõ kuljusõ karmanehe — arw'se wast saawa tollõst hambet walla — sjs saa jäll' wäähambä kuluga läbi. Wõti sjs leewä-kotti, kõõdi kattõ puutõga ristti sülgä ja nal'se sjs astma. Lätfi sjs õkwa suurost Räpinäst läbi, säält lasi õkwa läbi Raadama- ja Kurokülä, säält üle Rägijotsa mõisa ja läbi laandõ, niikawwa ku Sawimäele wällä. Päiw lätõs õkwa parahidi ku ma üle Tõlt-jepä-silla sai ja Sawimäe kengost üles astõ. Kergidi sjs piirako-kotte üles poolõ — wet ta nafas jo räbäkoline jälä-suune ka kaugõ maa

pääl liti' ma — ja nak'se digõ kipõhõ jammo heitmä. Sai digõ puul aigsahe wiil Masinalõ; jäi s'is sinnä ütele talolõ üüsest — tikõ kuis tuud tallo no wiil kutsjudi? õ-õ rābākoline är'ki oo meelest kiskno! — Mi hummogo oll'gi jäll' mul õnn hūā, lāts tu talomiis liina ja wõtt' minno ka üteh; Summal õnistagu timmä ja anko timä huukõsõlõ terwõt! Wet wõta õs tõnõ masõ ka wana hūā meehelene; tuu wõrd, miä nūiud tu mõnõ pudela ol't wõttimõ ja üteh är' jõimõ, ja üte poolõ tuupe wiina wõti ka; tuud maidõimõ s'is ka its waehtõ pääl tii pääl, a' tuust jäi ka wiil pia rohkomõ puult pudelat perrä. Noh, ni jaimõ s'is ilosahe lõunõst Surjowahē. Wet olõs küll toll samal pääwāl Peterbuura är' jõitno, a' tuu päiwāne raudmastin oll' jo hummogo kella künne aigo är' jõitnu. Wet lātsi s'is ütte ollõ-puute Raatusõ huulidsahe ja nak'se s'is säääl aigo wiitmä; üteldē et inne õdagot ināmb ütegi raudmastinat ei lāā Peterbuura pääle. Wõti s'is üte pudela olt, istõ üte lawwa taadõ pingi pääle maaha ja nak'se tuud säääl maitõma. Tull' s'is üts liina miis ka sinnä, tunga nak'sime niis'jaadõ sõnast sõnna jutto ajama. Timä küsse muu käest, et: „Nos ja lāāt ja miä ja õiõndat?“ Selete ma s'is tõsõlõ är', et: „Nii ja nii, Peterbuura lāā, tuu ja tuu asja perāst, üte targa meehe mano kiä sääntset ime-tiitkā tege. Kūsse ma s'is timä käest, et: „Mis amõtet s'is ja piāt?“ Mi ütēl timä, et: „Ma olõ tõlõkraadi amõti pääle wällä opno, ja tuu tõlõkraadi-maja oogi mu maja.“ Ma ütli: „Õõõ, wai nii,

s'is jä olõt its üts hūā tark miis ja oo sull hūā kõwa pää otjah, ku jä tuu amõti jo olõt jõudno är' selgest ope, ega tuu olõ õi ināmb nalidanõ amõt.“ Ma küsse: „No kas sul muid ka oo abih säääl keda, wai olõt ütfindä?“ S'is ütēl tõnõ: „Om its muid ka mõni, a' ma olõ tuu pääots.“ Kūsse s'is tõsõ käest, et: „No kas jä ei tunnõ ka tuud tarka miist, ku jä esi nii tark olõt?“ Mi ütēl timä: „Milles ma ei tunnõ, ma olõ esi timä manu jo käinü. Ku ma Peterbuurah amõtet oppe, jäi mull ütõfõrd kõrw tõlõkraadi-mastina waihõllõ, s'is lasi täll wahtõ kõrwa panda.“ Näüdās esi unma kõrwa, ütēl et: „Kae! kas tuunõt är' kumb wahtõst oo pant?“ Kai ma: „Ütli, mõlõmba omawa ütēlugubõ, midāgi ei tunnõ. Oh ja rābākoline, küll om tark miis, ku tā muu noma ka nii külge pand, s'is ma tii tälle kui määntse meelehūā.“ Nii wiisi s'is lāts meil tu jutt niis'jaadõ edese niikawwa ku lāts jo ilm'är' hāmārā poolõ ja tahi ma jo är' naata tulõma, ni ütēl timä, et: „Mis ja digõ sõidat sinnä nii huupe; kullõ inne perrä kas tu miis oo ka kotoh? mul tulõ nūiud miilte, mul es olõ meeleh' inne sulle ütēldä, et ma loi zeitonest ilda ajo iist, et saksāmaal olõwat üts puur“ ma ei tiā prisiindoor wai deer kuis tā timmä ütēl, ja mis täll wiil tu nimi oll' ma ei tiā, kas Büismart wai nii täl its oll', „haigõst jäänü ja säääl olõwat s'is kuif ilma targa mehe kuu, waft oo timä ka säääl?“ Ütli s'is ma: „Ka tuu om küll digõ, mis tikõ saa? Kuis ma saassi

nüüd kurgu parõmbidi teedä, kas ta oo jaffämaal wai Peterbuurah?" Mi üteli timä: „Tuu om wäitene asi, mii wõdme jo tõlõkraadiga sinnä lüüwä ku lõhn ja säält perrä küsü. Ma ütli: „Mis jä masso wõtat ku ja sinnä lüüt ja säält perrä kullõt kuis tuu asi oo, kas tä oo fotoh wai ei olõ?" Mii üteli sjs timä: „Mis ma nüüd juu käest, sõbra mehe käest mõista wõtta? Ku ma ütele мыыралõ wai tõistfugudjõlõ meehele lüüsse, sjs tulõsi tuu üts kats ruublet är' masma, a' olgu sjs, ma tii sullõ õigõ hääste, osta neli pudelat ol't, ja om hää küll. Osti sjs ma neli pudelat ol't ja nassime tuud sjs juuma; waechtõ pääl — ku tõrdsimiis es näe. — maadsimõ tuud wiina ka, miä ma tii pääl osti, tuu oll' mull karmaneh, tollõ poolõtoobi perä. Mii läts sjs hää tüff aigo är', ni halahto sjs mul miilte ja ütli tõjõlõ: „Kulõt, kas mi ildast ei jää kah? peräfõrd lüüwä är' Peterbuurah ma-kama, sjs ei saa inämb küsü kellekäest! Ku mi ifs täämbä wiil är' jaasfi küsü, kas tä oo fotoh wai ei olõ? ku tä Peterbuurah oo, sjs tulõ ifs täämbä üüsedsje mastinaga wiil är' sõita, sjs ja hummõneft peräle.“ Kai timä sjs tõrdsi kella ja üteli: „Jah, ildast olõmögi jo jäänü, kell oo jo üteli, täämbä ei saa inämb midägi; nüüd tulõ muu poolõ üüsests, heitä sinnä ma-kama, küll sjs hummogo õiõndamõ kys miä waja oo.“ Ma ütli: „M' wõtamõ inne, piämi weetseje õdagot, sjs jo lüüme,“ ja esi nassje piirako-koti juud wallalõ arotamma; ni küls' timä är', üteli: „Lassõ olla, ei olõ waja, ma

tiiä mul om promwal fotoh wärske kala-supp teedetõ ja omawa worsti panniga ahoh. Ta nakas mul sjs õigõ juugi tuu pääle wet juusima, ja tei sjs õigõ rutto tulõket; tõõdi piirako-kotti juu kinn', pööri kotti jälgä ja ütli, et: „Lüüme!“ ja astõmögi ollõ-poodist wällä. Ta tullimõ üte kibõna maad edese, saimõ sinnä platfi mano kos nu woorimehe saiswa, ni ütles timä: „Mis tifo saa? Mull ei olõ wallalift rahha üteli, waja olõsi õigõ woorimiis wõta; muudo wõisi jalkse ka minnä, a' sul oo ta piirako-kott jäläh, tuu olõ õi nii süntsä, liina paigah pandas pallos, mul oo ka pallo tutwet, muu nakasõ tõõsõ pääwä zuskma, et: „Kellega ja küt?" Wõti sjs ma woorimehe ja sõidimõ sjs säält Raatusõ takast üles, sinnä Toomõ-mäe poolõ; saimõ sjs tollõst juurõst tarõst müüdä miä säält mäe pääl oll', ja lätfimõ tollõ korgõ filla alt läbi; sjs tull' üts huulids, tuud pittu sõidimõ wiil edese, sjs saimõ üteli orgo, ni üteli sjs timä: „No hää küll, massa nüüd woorimehele raha är'! fiist lüüme nüüd jalkse üles;“ ja näüdas käega üteli juurt tarrõ, koh latõrnaga tuli tulba otjah palle läwe total. Massi ma sjs woorimehele är' ja sõit' sjs tuu är' minemä; ni üteli sjs timä: „Doda ja siin üts weeränduuni aigo, ma lüü inne juosõ weet'seje tarrõ ja seletä promwalõ är', et üts wõdras oo ka üteli, nüüd oo näet õdagonõ aig, waft oo rõiwist wallalõ, sjs nakas pahandõllõma, et mis nii ilda wiil мыыret tuit! a' ku ma inne är' tõnõlõ, sjs ei olõ midägi. Ma küsse tõõsõ käest: „No kas siin

oogi s̄s̄ tuu tõlõkraat ka s̄s̄eh wai oo ta elä-
mise jaost ütfindä? Mi üteli timä: „K̄iit
oo siin! Las ku s̄s̄e lääne ja õdago är' sõome,
küll ma s̄s̄ näütä jullõ k̄iit är'. Ma ütli
wiil, et: „Mõnõ tõlõkraadi-maja mant tulõwa
wiil raadi ka wällä, siin ei olõ noid nättäki.
Ütel tõnõ s̄s̄ wiil mullõ, et: „Siin kääwa
raadi k̄iit maa alt, maa pääle ei wõi panda,
s̄s̄ pois̄kõs̄õ katwa är'. . . na liina pois̄kõs̄õ
omawa wäega koera! Siin ei olõ kardawoid
ka kes näid hirmudas.“ Läs tõnõ s̄s̄ minemä,
astõ mäest üles ja kätt õkwa tollõ suurõ tarõ
mano. Jstõ ma s̄s̄ sinna perwe pääle maaha
ja mõtle esi, et: „Ka koh ummõt oo miis:
kui rikkas timä oo ja auusa, suur tõlõkraadi-
maja herr ja k̄iit wiimane, ja ei panõ uhkõst
ei midägi. Uma liht-rõiwakõs̄õ jäläh; kõnõlõs
k̄iitega; ja nigu minnogi, kuts hindä poolõ
üüfist ja oo nii sõbramiis. Tõõnõ jääne olõfti
nii uhkõ, et ei lausufi jullõ kolmõ sõnnagi.“
Dodi tõist s̄s̄ tükki aigo är' es tulõ tõist wiil
tagase, nii mõtli ma et: „Noh, wai ta no
alate saat nii rutto tagase ku lupat; wast na-
kas naane nurisõma ja tã seletäs nüüd ilõsahe
a' a är'. — Nakas s̄s̄ mull weetse jaache,
jääne jaache õtak oll' ka, tuufõrd. Wõiti s̄s̄
uma wiina pudela karmanest wällä, pia poolõ
pudela oja oll' tõist wiil alalõ, ja maidfi iks
tõist jäl ja peräfõrd wisse s̄s̄ tuu perä ka
är' wiil puhtast; a' tuu olõ õs joht hüä sukugi
et ma nii tei, tuu saigi mullõ hukatusõft. Lää
es knigi wõrd aigo, ni lätõ mul pää wäega

segätseft ja nakas ümbre käümä ku ratas — filmä
lätõwa k̄iitwäst, nii et puu'ki naksewa nyma all —
ah jah mull jo es olõfti nyma — ma tahi
üteldä: filme iih karglõma. Ja uni nakas ka
nisko mano tük'mä! ma kaa'bsi küll wasta, wõti
tubako-koti wällä, ja tahi wiil suitso naata keero-
tama, esi wiil hünifi tuud laulo, et: „Welekefe
iks mi jo welekefe.“ W' tük ja tiit kuis ma
är'ki makama olli jäänü? . . . Jäi ku wette,
es kuulõ inämb üüft es ilmast. Mi wõrd mud'ku
tiit, et tuu oll' iks wiit jo hummogõdõh jaoh,
ku näi unõh, et ollimõ tollõh tõlõkraadi-majah
tuu s̄kõfaga — s̄s̄ olliwa täll ka k̄iit ilõsa
rõiwa jo jäläh, es olõ inämb tuu miiski miä
päiwa oll' — ja seime sääl kala-suppe ja worste
ja ma lauli iks, et: „Welekefe, iks mi jo wele-
kefe“ ja mõtle esi, et nüüd olõmõ k̄iit üte wele-
kefe, ta s̄ks oo ka nüüd mu sõbõr ja welekefe...
Peräst, s̄s̄ ku är' sai süüdüs, lätõme nigu ütte
paika laopääle, wai nigu maarahwas üttese:
põõnigu pääle üles. Sääl olliwa k̄iit nu tõlõ-
kraadi nättä ja nuu raadi otja tulliwa maa alt
sinna üles, läbi lae, üte renni s̄s̄e; sääl sais
üts miis ja wali iks üte ruuht ütest wäega
suurõft pudelast sinna renni s̄s̄e. Ma küsse
tuu mehe käest, et: „Mis ruuh ta om?“ Mi
üteli timä et: „Sii om sii õlõftõdori ruuh,
minnaga k̄iit ime-tükki maailmah tetäs. Mi
ütefõrraga tull' mullõ, miilte, et agu wast tallõ
roohoga mu nyma ots ka jaa külge jafada? Mi
lätõ tollõ s̄kõfä mano — a' s̄s̄ oll' timä jo nigu
tollõ Peterbuura targa mehe muudo kedä ma toona

unõh — näi ja küsse tõõsä fäest, et: „Kas tallõ roohoga mu nyna otša saa külge jakata?“ Mi üteli timä: „Milles ei saa? Anna tuu walgõ klaas säält ahju weere päält siia!“ Mi kääni ma ümbre, kai, ni oll' ka üts juur walgõ ahi, nigu iks säksto aho omawa, ja säält aho weere pääl oll' üts nii sääne poolõ kordinäline wiina-klaas ja säält oll' üts nyna siseh. Mõh, ni hüäfene küll, saisti ma sinnä aho mano ja nafse toda klaase säält küün'tämä, ni nigu puttowa waiwalt nu förmõ-otša sinnä klaasi külge ni üteförraga jättõ tuu põrmand kы täwwega alt är' ja jättõ ma ütte keldrehe sisse; jala jäiwä nigu põhja, a' olg jäi nigu ütte paika kinn'. Üteförraga wirgo üles, kae kos ma olõ, lajõ filmä wallalõ, kae! Ma olõ puul upikala üte perwe all. jälg wasta puud, — käänä pääd — kae: piirako-kott tõõsõl puul puud. . . Wett olli wist unõ päält käänslemä naano, ja säält perwe päält, kohe õdago makama jäi, maaha wiirdünni. Tõõnõ puudõh, miä piirako-kotil ümbre perä filmusõhõ oll' panto, oll' üle otša är' tulnu ja tõõnõ puudõh, miä ümbre kotti juu oll' kõidedü, oll' wiil tõõsõ ola külge kinn' jäänü. Ku mi säält perwe päält kыs alla wiirdõme, oll' tuu kotti tiindüs tõõsõl poolõ puud ja ma tõõsõl poolõ johtunu... Mi tuud wiifi olligi sinnä puushehe jäänü. „Tuust oll' wiil hüä, et oll' wiil wäitene walgõkõnõ, es olõ wiil kedä rahwast kõnnah, muudo olõs wiil saanu naarust maailma rahwallõ. — Wet aroti kыs hindä säält wallalõ ja tullu üles. Ka kыs tuuse wiil et külm oll', nafse kыs lämminde te-

gemä: kättega üles ja alla poolõ wehklemä ja joostõllõma; tu es awida ka wiil midägi, kыs peräförd wõti piirako-kotil juust kinn' ja nafse tuud ümbre pää keerotama. . . kыs sai jo weetese lämminde. Jstõ kыs sinnä üte pingi pääle maaha ja tahi naata juusto keerotama, ni tull' miilte, et waja õigõ kaia, kui pallo mull eelä tuud rahha är' kullo? zuska kae kauftahe, kabi, ei midägi koi! kыit kaono! No kыs olli küll ku küdsetõ, es mõista inämb kolmõgi luffõ. Kos mu hull rahha, ku ma jo kats ruublet ülepää säält är' olli kuludanu, kыs nelikümmedneli ruublet iks oll' wiil kottih. Tull' kыs tuu õdagonõ miis miilte kыs lei jo jüä nigu kahtlasõst tõist wasta, mõtli: ku ma nüüd perrä kullõ, ku ta maja tõõktraadi-maja ei olõ ja timä siin majah ei elä, kыs ei olõ kiäki muu tallõ wargusõlõ jüüdläne ku tuu saadõ kuriwain. Panni kыs piirako-koti tollõ pingi ala — tihka õs tõist rābākot üteh ka wõtta — ja lātsi kыs sinnä juurõ tarõ mano kaema; lātsi kыs läwest sisse, saasi säält, ei ütteri inemist nättä. Arw'je: ei tiia kas wiil sätsä makasõ wai? Raatusõ kell oll' küll jo tükki ajo iist katõsa är' lõnnü. Mi mõtli: kui kawwa ma iks siin ooda? Mi hõitse kыs säält seentšāh wai wüürüseh, et: „Hõi! kas sätsä makasõ wiil wai? Mi tull' üteft usõst üts preile, wai mis ta oll'? wällä ja küsse: „Кто тамъ критцить?“ Mi lausi ma tälle wasta winnekeeli, et: Миня не критцить миня прасить, kas хазанъ kotoh om? Teil hindäl omawa juurõ tarõ, kыs hellāsse wasta.“ Mi nafas

timä naarma. Ma mõtli esi, et: „Di hat weli, sull nima wiil hamba riiste ja naarat, mul olõfi ei inämb naar, mul oo jo jääre hädä, kas puu hindä wai üles pahandusõga . . . timä wiil hindsi-deles. Mi küsse sjs õigõ puul süäme täwwega tõõ käest, et: „Моосна хазанига котто жана или не моосна? Воръ укратъ мой денгн үйсе Тоомõ-mäe pääl, siin saadõh all kest-mädje perwe pääl. Миня нада хазане käest прасить kas ta maja oo tõõkraadi- maja wai ei olõ? Кагда ты хазанет hääga siia ei kutsu, küll миня снають где Полицейски Управление» . . . ja näütse esi siia alla polt-sei kandora poolõ käega. Wet tuud nafas sjs tõnõ pelgämä, läts sjs tarrõ ja kuts' üte wä-häliku walgõ kaalaalotõõga prillega säksa wällä. Küssje sjs ma tõõ käest maakeeli, et: „Kas sii maja oo tõõkraadi-maja ja kas jä olõt sii maja peremiis?“ W' timä mõista õs wiist maakiist, nafas naarma ja küsse tollõ preili — wai tarõ-tiitref mis ta täll oll' — käest, et: „Was wil-lõr?“ Tiia mis keeli tuu sjs oll' ? Selet sjs tuu tõõõlõ ümbre mis ma küsse, sjs nassewa mõlõmba naarma. Ma sjs pahese är', et kae kos kuraamu, niüid nafasõ wiil katõkeske naarma! Mi ütli sjs õigõ süäme täwwega, et: „Maarkõ peräst ku ti tahat a' ütelse inne är': kas oo ta tõõkraadi-maja wai ei olõ?“ Nii üteli sjs tuu tiitref: „Mi ei tiia, mis tuu telekraadi-maja om? wiist arwad ja selle maja telekrahmi- kondora olõwat?“ Ma ütli: „Nu jah, wet tuu üts kwiif, kas maja wai kandor —

kas ta ei olõ sjs tuu kandor, kost kwiif sääntse tähtsä asja liiwmas wälla tõõste liino sisje tõõkraadiga? Ütel sjs tima et: „Kas ja pääst rummal olõt wai? Kes sullõ sääräst juttu om ajano?“ Ma olõs küll pitembält wiil seletäniiki tuud asja, a', ni wiisas tu säts käega ja läts är' tarrõgi: Kaeh sullõ piirak. Sjs oll' mull kwiif teedä kuis lugu oll'. Tuu õdagonõ miis es olõ muud midäge, ku üts pääga mafurnit. . . Täll kunnal es olõ its määnästfi tõõkraadi-maija es midägi — es olõ ka säält puult ega piirist. Nigu ma peräst teedä sai ja kaemah käwe, oll' tuu tõõkraadi-maja huubist siin all liinah, Nüütte huulidjah; ma kai wiil läbi atna sisje, kas näe jäänäst miist sääl? Ei üttegi jäänäst muudo miistfi! sääl kwiif kuld-olapäälidõõdõga ja kuldõõpõga jefändä siseh. Ma ütli: „Säänäst zikka lasta õi sinä sisjegi. . . Ta tulli ma sjs säält tarõ mant är' alla, kohes ma leewä-kotti jätti, ja istõ sinä pingi pääle maaha. Sääl sjs mõtli õigõ perrä, et kost tuu kwiif tull wai oll, et ma hindä nii üleliiwä lasi? Sai sjs tollõ otja pääle, et kwiifõ tallõ pahandusõlõ ja õnnõdusõlõ es olõ kiäki muu süüdläse, ku tuu wiin ja õlu, miä ma õdago hindälle sisje latti ja kes minno nii ziaft tegi, et ma wõõraft inemist nii uftma naf'se ja täll hindä nii wideldä lasi ja timäga sääntsehe paika tulli koh kiäki ristiinimine inämb es kõnni, es kwiifõ ja es näe. Ja nii tulõwa sjs inämbidi kwiif kurateo ja pahandusõ ja õnnõtusõ wiina ja ollõ juumise läbi. Mõtõlgo igäüts tuud perrä ja

hys ütelo wiil, kas mul õigus ei olo? Sht ma sunne küll jään saadõh pingi pääl kuit maa- ilma wiina- ja ollõ wabrigu ja kondora kofku, ja wannõ är', et ma inämb kumbagi põrgot hui fiske ei wõtta. Ku ma õdago tollõ masurnikiga mitte üttele juuma ei olõs naano, ei olõs mää- nästgi hättä olnu ja ku ma tuud wiina-perrä jäält pudelast mitte är' ei olõs joonu, ei olõs ma makama jäänü; ku ma jo tükkü aigo är' olõs uutno ja är' nännü, et timä tagase es tulõ, hys olõs ma alla är' tulnu liina, kos jo risti- inemise iks kõnnewa. Ku ma ka olõs masno üüfoteri iist, a' mull olõs uma raha iks alalõ olnu; a' nüüd käu ku jant! Tuu oll' wiil' Jumala õnn, et ta tuud piirako-kotte är' es wõtta, muudo ei olõs midä juuhtõ ka olnu zu- fata. Peräst mõtle wiil tuud, ka ku olõs wiil mõnõ paallaga anno otja, wai wolbrõga mõnõ paagu, hys olõs wiil õigõ timp olnu, olõs naane jäänü wõtmada ja kuit. . . oll' wiil õnn, et wiil eloga är' pässe. Ku ma tuud mõtli, hys läts wiil nigu iits wärrin üle iho! Wõti hys uma piirako-koti pingi alt ja tulli är' alla liina. Jstö hys sinä lihaturu kotalõ — mõts wai wõjo mis ta jäält oo? — iite puu ala pingi pääle maaha, imäjõe wiirte, wõti kot- tist piirako wällä ja nasse prungoste pidämä; sei jäält ja murõhti ja mõtli, et kuis ma kodo saa? Raha kopkat ei olõ! olõs tä juudas mullõ kolm koppatte jätõ, parwõ rahastke, nüüd naka wiil tuudgi pallõma inemiste käest. Läts jäält hys iits piff miis müüdä, kai mullõ

otja ja nägi, et ma jäält nii kurwalt isto; jäi tõnõ saisma ja kisse: Seto, mis ja nii kur- walt istut?" Ütli ma tälle, et: „Mis rybum mull hys inämb oo, ku mullõ jo jääne pahandus är' om tett'. Mi nakas timä hys pääle ajama mullõ, et: „Seletä mullõ ka!“ Ma ai küll wasta edi- mält ja es taha seletädä, ütli et: „Saah, mine tiia, kes jäägi alõt? ega ei usu seletädä, wõib olla olõt ja ka ütlet nõul tollõ õdagodõ masurnikiga, ni tii ma hindälle wiil halwõmbat ku ma jullõ seletä.“ Nii ütlet timä: „Ärä peläto! ega hys kuit ine- mise masurniki ei olõ, kas ja hys arwat, et auuset inemiisi sifugi inämb ilmah ei olõ! Mi ütli ma: „A' misperäst ja nõwwat hys?“ Sht ütlet timä: „Ma nõwwa tuuperäst, et ma olõ jääne inemine kes kuite asjo ilmah teedä taht. Mi kisse ma hys tõõsõ käest, et: „Ütle mullõ är', kes jä olõt? hys ma seletä jullõ.“ Mi ütlet hys timä, et: „Ma olõ tuu miis kes Tõganitsa Hõõdo raamato wällä om anno.“ Mi kai hys tõõsõ otja, ütli: „Jummal Jäätene, ka kedä wiil ilmah uma iho filmäga är' näet, wet Tõganitsa Hõõdo oo muu lallapoig. Mi hys ütlet timä: „No kas ja nüüd ka wiil pelgät seletädä?“ Mi ütli ma: „Miä ma no nüüd inämb pelgä!“ Selete hys tõõsõ tuu terve luu är', otjast otjane. Mi kisse hys timä muu käest, et: „Kas ja ka nii kuuljast tahat saia, ku Tõganitsa Hõõdo om?“ Ma ütli: „No ega ja muu elo- luffu taha õi üles panda?“ Mi ütlet timä: „Mil- les ma ei taha ku ja lupat?“ Ma küll püüfe wiil nigu wasta aija tollõ asjalõ, ütli, et: „Ega

no muido olõsi es midägi, a' sääntset ulle tükkä tulõ pallo ette, miä ilmalõ taha õi är' awal-
dada." U' ega jätä es tõnõ perra! wõtt'
tingõlpungast wiiskümmend kopkat wällä, and'
mullo ja üteli: "Seh sii jullõ tiirahast! ärä
kõnõlgo inämb midägi. Miä rohkõmb kolli
tükkä, toda ilõsamb jutt." Wet heidi ma ka s̄s
kæega ja üteli: "Mu peräst tii s̄s nigu arwat!
Wai kost s̄s muidogi ilmarahwallõ naaro saa?"
Lahkomõ s̄s är, läts timä umalõ poolõ. Ma
põõri ka piirako-koti jälgä ja tulli umalõ poolõ.

Setu naljatilgad.

J a h h i m: Miä sa arwat, kuis ta raud-
tii-mastin piäsi käümä?

T r a h h i m: Miä sääl arvada? Toll'
tarõl miä sääl iihotsjah oo, om üts suur katla
siieh, tuu oo wett täüs, tuu wesi aetas kiimä;
nigu tä s̄s kiimä nafas ja sääl katlah liigus,
nafas mastin ka juustma.

J a h h i m: Tuu ei olõ õigõ. Ku pada
tuslõ pandas ja wesi paah kiimä nafas, kas
tuu peräst pada juustma nafas? Ja ku wesi
keese, kas tä ütele poolõ keese? a' mastin juust
ütele poolõ.

T r a h h i m: Mastin juust ka katõlõ poolõ.
Ma esi näi uma filmäga Surjowa waksalih,
ku tõõnõ mastin läts Riia pääle, tõõnõ Peter-
buura pääle.

J a h h i m: Sa olõt no õigõ ull. Kas
tuu s̄s ka midä tähendäs? Igäl mastinal
oll' uma tarõ ja uma katla iih, miä tõise tarõ-
set edese widi. — Ma küll tiiä kuis ta käu.

T r a h h i m: No üteli s̄s, kuis ta käüse?

J a h h i m: Nigu kuit tõõsõ mastina
ilmah kääwä, nii käu timä ka. . .

P i n d o: Ma näi pahha und.

S u n d o: Miä sa näit?

P i n d o: Ma näi, et lätšimi Räpinä
j̄m̄ weereh üte jätsäga tüllõ ja tima tõmmas
wolbrõ karmanest wällä ja tahtõ minno maaha
lastõ.

Hundo: No kas üks är' last' jultõ
külge?

Pindo: Es saa lastõ, inne ku tä
tikka üles sai tõmmada, karkse ma mano tälle,
haari wolbrõ käest, wisse jõkkõ ja anni tälle
üte hunni kulakoga näko pitti.

Hundo: No ega tu paha uni olõ õs,
egas jultõ midäge es saa?

Pindo: Milles nii saa õs? Ma lei
uma kulako üks jaina wasta katsie (näitab rufi-
kat) a' tälle es ja midäge! Ja mine wõta wiil
finn' ilma päält, kes tu jätski oll'?

Hippo: Kas ja uma walgõ är' sait
müüwä laadol?

Teppo: Wet ta är' üks möi.

Hippo: Mis ja sait timäst?

Teppo: Säidse runblet sai.

Hippo: Kuis ja nii odawahe är' möit?

Teppo: Odawahe jaah. Ku tuu miis
kes timä ost', wiil tiidnõ olõs, et tä pimme
oll' sws tä ei olõs timäst neljä runblet ka
masno.

Hippo: Kas tä hurbis pimme oll' sul?

Teppo: Kottpimme, niisaadõ nigu su
naane Hökla. .

Sõnade seletus

Setu ja Eesti keelemurraku wahel.

Setu keeles.

Eesti keeles.

A.

Alalõ — alles.

Al' — aga.

Al'da — aida.

Al'a — asja.

Al'oh — ahjus.

B.

Hilokõidji — tajakesti.

Höödo — meesterahwa nimi.

Hökla — naesterahwa nimi.

Hauke — hammustasin.

Heitmä — wiskama.

Heitü — ehmatafin.

Hunkõjõlõ — hobusekejese.

Hünifi — ümifefin.

Helläse — kostawad.

Hat — sõimusõna naesterahwale.

J.

Jõuhe — jõhwisid.

Järämä — näräma.

Jäll'ki — jällegi.

K.

Kygõ, kыгъ — kõige.

Kuntõ — kontifid.

Kinn' — kinni.

Keenähüse — hoobi, löögi.

Kuklajõ — sipelga.

Kai — waatas, waatafin.

Kõrdo — wõõriti.
 Kiiga-luuk — wiulsi-poogen.
 Koll' — kolm.
 Kõõmiga — liimiga.
 Kikka aig — kufke aeg.
 Kijäki — keegi.
 Kiä — kes.
 Kibõna — raasuke, natuke.
 Karbist — kastist, kapist.
 Kipõhõ — kibedasti.
 Kõwa pää — tark pää.
 Kiild' — keelas.
 Kaa'dsi — kaitsefin.
 Kaufake — järgi kaalahaugu taskusse.
 Kunnal — konnal.
 Kiimä — keema.

L.

Luu — loo.
 Lint'se — lendasin.
 Lähkohe — lähedale.
 Laht'se — lõin, wirutasin.
 Landlewä — lendasitwad.
 Lelläpoig — isa wennapoeg.
 Lat'fat — latifat.

M.

Miä — midas, mis.
 Mann — juures.
 Mud'sahtada — mujutada.
 Märgo — nõuu.
 Manidsi — manitsefin.
 Mud'ku — ainult, muidu.

N.

Näist — nendest.

Nimä, niä, nä — nemad.
 Naata — hakata.
 Nyna — nina.
 Näile — nendele.

O.

Oo, om, um — on.
 Oll'gi — oligi.
 Olt, ollõ — õlut õlle.
 Olg, ola — õlg, õla.
 Olapäätsidtega — olapäätsistega.

P.

Põrõhõlt — praegu.
 Pitinät — fuslat.
 Pini — koer, koera.
 Pals'se — palusin.
 Pand' — pani, pandis.
 Puust — põnest.
 Pardsahus — mahakukkumise hää.
 Peoh — käes.
 Puu'ti — puudki.
 Puundõh — wõõkside.
 Puus'sihe — poomise moodi finni.
 Paalkaga — kaikaga, teibapoolega.

R.

Ründja — teiba.
 Ruuh, roohoga — wedelik, mille nime ei tunta.
 Rääkoline — raipeline.

S.

Sõs — siis.
 Sõah — sõjas, sõdatiks.
 Susi — hunt.
 Sõjaral — õel.
 Sunne — needfin.

I.

Tefogi — tegemistfi.
 Tõnõ — teine, tema.
 Timahawa — tänarwu.
 Timä, tiä, tä — tema.
 Tikkõ — tige, tont.
 Tõõjõtarõ — Lähema maja.
 Tarõ — tuba, tua, maja.
 Toomasmäe — Küla nimi (Setumaal.)
 Tingõlpunga — rahakoti.
 Timmä — teda.
 Tjta — waata, ennäe.
 Tihnas — tihtse, sündmata.
 Tõlõkraadi — telekrahwi.
 Timp — temp.
 Tiindüs — tõrelemise sõna.

W.

Wipõrujõ — äpardujed.
 Wanahaw — wanapagan, tont, sarwisine.
 Waugõllõma — walu pärast karjuma, kumuma.
 Wõtt — wõttis.
 Weet'ese — wäha, natuke.
 Wiirdõnõ — weerdinud.
 Wrewät — punast.

3.

Zura — poisijõmpstas.
 Zirgu — linnu.
 Jäinü — rainud, lõõnud.
 Zusse — pistsin.

Wet, ta, no, jo, iks jne. on kõne kõite, ehk side
 sõnad, mis ühte puhku kõnes tarwitatakse.

A-1879

III

Sind 10 Kop.